gemeente Krimpenerwaard

RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W
VOOR de gemeenteraad
CC
DATUM 2 september 2025
ONDERWERP Reactie op definitief concept OER Wind

Beste meneer, mevrouw,

Recent heeft de provincie Zuid-Holland aan de gemeenten in de RES-regio Midden-Holland de definitieve concept uitkomsten van de Omgevingseffectrapportage (OER) inzake potentiële nieuwe grootschalige windlocaties binnen onze regio gepresenteerd. Graag informeren wij u over de laatste stand van zaken en het verwachte vervolg van dit traject.

RIB juni 2025
Afgelopen juni bent u geïnformeerd over de brief van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten, waarin wordt aangegeven dat de provincie Zuid-Holland aanvullende locaties gaat onderzoeken voor de opwek van windenergie. Dit omdat de opbrengsten van het Programma Zon op Veld en Zon op Dak tot nu toe lager zijn uitgevallen dan verwacht.

Onderzoek windenergie
Gedeputeerde staten geeft aan dat de opgave voor energie opwek dusdanig groot is dat het niet mogelijk is om alleen windenergie op te wekken als cluster langs infrastructuur en open water zoals gesteld in de RES 1.0. De provincie heeft daarom onderzoek gedaan naar alle technisch haalbare locaties naast de locaties die zijn vastgesteld in de RES 1.0. Voor Midden-Holland liggen de vastgestelde reserve zoekgebieden wind langs de A12. De provincie heeft breder onderzoek gedaan, middels een OER naar alternatieve en/of extra zoekgebieden. In het geval van Midden-Holland is de provincie op zoek naar locaties voor de plaatsing van 13-18 windturbines van 5,6 MW (240 meter tiphoogte).

De definitieve concept uitkomsten van het OER onderzoek zijn gedeeld met de RES partners door middel van een brief van Gedeputeerde Staten (zie bijlage 2). Wij zijn teleurgesteld over de manier waarop dit rapport tot stand is gekomen. Krimpenerwaard is hier op geen enkele wijze bij betrokken en tot onze verbazing staat in het rapport een nog niet eerder genoemde locatie (nl. de locatie Haastrecht). Op meerdere manieren is er geen zorgvuldigheid betracht.
Kortom, ons college is ongelukkig met de uitkomsten van dit rapport en dit ongenoegen hebben wij verwoord in een brief (zie bijlage 1) aan de Gedeputeerde.

Wij blijven benadrukken dat de provincie is één van de ondertekenaars van de RES 1.0 is. Wij zullen ons blijvend, met partners in de regio, inzetten om als overheden gezamenlijk op te trekken. Juist grote opgaven vragen om samenwerking tussen overheden.

Om te bepalen hoe de vitaliteit van Krimpenerwaard voor de lange termijn gewaarborgd en versterkt wordt, blijven we graag het gesprek voeren met de provincie.

Participatie
Naast de inzet van de provincie op de Routekaart RES is de provincie voornemens om na de zomer het participatieproces op te starten voor windenergie specifiek gericht op inwoners, om kennis te delen en draagvlak te creëren. Dit gebeurt op initiatief van de provincie. Als Krimpenerwaard is besloten om hier niet aan deel te nemen.

/

Hoe verder?
Naast het ambtelijk en bestuurlijk overleg en bijgevoegde brief aan de Gedeputeerde tussen de Krimpenerwaard en de provincie Zuid-Holland is er is een concept reactie opgesteld door de RES-partners op het voornemen van de provincie. Zodra deze reactie is verstuurd aan de provincie zullen wij u hierover informeren.

Op 3 september 2025 vergadert de Statencommissie Energie & Economie van de Provinciale Staten van Zuid-Holland over de procedure en werkwijze rondom het verkennen van nieuwe zoeklocaties voor windenergie. Wethouder Pannekoek zal namens de gemeente inspreken.

Bijlagen RIB:

1. Bestuurlijke reactie OER rapport
2. GS brief uitkomsten OER windenergie
3. Concept uitkomsten OER Windenergie

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,

de secretaris,	de burgemeester,
J. Hennip	ir. J. Beenakker

gemeente Krimpenerwaard

Provincie Zuid-Holland
Gedeputeerde Berend Potjer
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
bk.potjer@pzh.nl

LOCATIE: Stolwijk
UW BRIEF: 22 juli 2025
UW KENMERK:

DOCUMENTNUMMER:
ZAAKNUMMER:
BIJLAGE(N):

BEHANDELD DOOR: F.M. van Luin
TELEFOON: 14 0182
E-MAIL: f.vanluin@krimpenerwaard.nl
VERZENDDATUM: 23 juli 2025

ONDERWERP:

Geachte heer Potjer,

Met deze brief willen wij, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Krimpenerwaard, onze zorgen en teleurstelling over het proces en de inhoud van het definitief concept rapport OER uitspreken, zoals opgesteld door de Provincie Zuid-Holland en met ons gedeeld op 2 juli jl. Zonder volledig te zijn, willen wij met de brief onze grieven kenbaar maken. Overigens ontvangt u separaat nog een brief over de Routekaart RES van de gezamenlijke RES partners Midden Holland.

Wij constateren dat het OER-rapport tot stand is gekomen zonder dat de gemeente Krimpenerwaard gedurende het proces is geconsulteerd over de zoekgebieden. Deze aanpak is niet in lijn met de uitgangspunten van regionale samenwerking, zoals die zijn vastgelegd in de concept-RES en RES 1.0. Hierdoor is een rapport ontstaan waar wij als gemeente geen enkele betrokkenheid bij voelen.

Aanvullend merken wij op, dat tot onze verbazing, nu ook een zoeklocatie in Haastrecht wordt beschreven. In een eerdere, zowel bestuurlijk als ambtelijk gedeelde conceptversie van het rapport is dit zoekgebied niet genoemd. Deze wijziging kwam voor ons onverwacht en wij zien graag een nadere onderbouwing en overleg over de gemaakte keuzes.

Wij begrijpen dat het winddossier een complex en gevoelig onderwerp is, dat in heel Nederland tot maatschappelijke discussie leidt. Ons verzoek om het rapport niet direct openbaar te maken was ingegeven door de wens om zorgvuldig met de gevoelens en zorgen van onze inwoners om te gaan. Doordat wij als gemeente niet betrokken zijn geweest bij de totstandkoming en openbaarmaking van het rapport, zijn wij niet in staat gesteld om de inmiddels ontstane onrust in onze gemeente op een adequate manier het hoofd te bieden. Het college is teleurgesteld dat Gedeputeerde Staten ervoor hebben gekozen de belangen rondom openbaarmaking zwaarder te laten wegen dan het zorgvuldig omgaan met maatschappelijke (on)rust.

Verder merken wij op dat de Krimpenerwaard vaak als ‘ruimte’ wordt gezien binnen regionale opgaven, terwijl onze ontwikkelingsmogelijkheden door provinciaal beleid, zoals het omgevingsbeleid en de driehectarekaart, juist beperkt zijn. Grote delen van onze gemeente zijn aangewezen als weidevogelgebied en onderdeel van belangrijke natuuropgaven. Opmerkelijk genoeg wordt bij het aanwijzen van windlocaties plots niet meer gesproken over het weidevogelgebied en lijken de natuurwaarden van ondergeschikt belang.

Tot slot constateren wij dat de bescherming van NNN-gebieden in het OER-rapport niet overal op gelijke wijze lijkt te zijn toegepast. Dit komt op ons onzorgvuldig over. Wij zouden graag in gesprek gaan over de gehanteerde criteria en de wijze waarop deze in de regio zijn toegepast.

Kortom, het college is ongelukkig met de uitkomsten van dit rapport, is teleurgesteld in de wijze waarop het rapport tot stand is gekomen en vindt de wijze van openbaarmaking onzorgvuldig. Wij hechten aan goede bestuurlijke verhoudingen en dit rapport doorkruist dat.
Hierom zullen wij dan ook niet participeren in door u te beleggen informatiebijeenkomsten.

Wij verzoeken u dan ook dringend het gesprek met ons aan te gaan over de ontstane situatie, met als doel te komen tot een herstel van vertrouwen en een werkwijze die recht doet aan de belangen van onze gemeente en haar inwoners.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,

de secretaris,

J. Hennip

de burgemeester,

ir. J. Beenakker

provincie Zuid-Holland

GS-brief

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
2 juli 2025

Ons kenmerk
PZH-2025-875991589
DOS-2015-0005387

Bijlagen
1

RES-regio Midden-Holland

Onderwerp:
Concept-uitkomsten OER Windenergie – RES Midden-Holland

Geachte wethouder Leferink,

In 2021 is het Klimaatakkoord vastgesteld. Naar aanleiding daarvan hebben de gemeenteraden, verenigde vergadering en Provinciale Staten afgesproken in Midden-Holland 0,435 TWh op te wekken met grootschalige zonne- en windenergie. Voor de uitvoering van deze afspraak hebben wij als RES-regio in eerste instantie ingezet op zon op dak en de reeds aangewezen locaties zon op land. Met diverse lokale initiatieven voor zon op dak en Programma Zon op Veld (PZOV) geprobeerd om een groot deel van de opgave in te vullen. Echter, in de praktijk zijn de opbrengsten hiervan veel lager uitgevallen dan gepland.

Om dit tekort in te vullen, wordt nu gekeken naar de inzet van windenergie. De verwachting is dat voor de resterende opgave 13 tot 18 windturbines van 5,6 MW nodig zijn. Binnen de regio is hierover een gesprek op gang gebracht, onder andere via een ambtelijke werkgroep windenergie en door het verkennen van mogelijke locaties langs de A12 (reserve zoekgebied windenergie) en langs de N11 (Energylane).

Ruimte voor windenergie
De afspraken voor de opwek van 0,435 TWh betreft de opwek van grootschalige zonne-energie en windenergie. De gemeenten zetten, mede met ondersteuning van de provincie, in op de ontwikkeling van zonne-energie. Daar worden goede stappen in gezet, maar zonder windenergie gaat het niet lukken om de afspraken na te komen. Windmolens kunnen met relatief weinig ruimtebeslag een grote hoeveelheid duurzame elektriciteit opwekken, vaak meer en op andere momenten dan met zonne-energie. Doordat grootschalige windenergie door de provincie niet is toegestaan buiten aangewezen locaties beperkte de provincie de mogelijkheden om met windenergie de afspraken na te komen. Nog niet alle regio’s zijn op koers om de RES-doelstellingen te halen. De afgelopen jaren hebben wij met de gemeenten verkend hoe wij deze alsnog waar kunnen maken. Het vinden van genoeg geschikte, gedragen locaties is een lastig proces. Daarom is de provincie in nauwe afstemming met de gemeenten de Routekaart RES gestart.

Om de RES-regio's te ondersteunen in het behalen van hun RES-doelen, heeft de provincie onderzocht hoe zij meer ruimte kan bieden aan windenergie. Als onderdeel van de Routekaart RES heeft de provincie een Omgevingseffectrapportage (uitgebreid plan-mer, afgekort OER) uitgevoerd. Onder andere voor uw RES-regio is onderzocht welke ruimte nodig is voor windenergie, en waar deze geboden kan worden. In het OER zijn uiteraard ook de onderzoekslocaties- of gebieden meegenomen die vanuit uw RES-regio zijn aangedragen.

Concept-uitkomsten OER
Het OER nadert nu de afrondende fase en is nog niet formeel vrijgegeven door Gedeputeerde Staten. De voorlopige uitkomsten – inclusief kaartmateriaal – zijn inmiddels beschikbaar. In deze brief lichten we de deze kort toe. In de brief *Stand van zaken en vervolgproces routekaart Regionale Energie Strategie (RES)* van februari 2025, kenmerk PZH-2025-867054088 werd al aangekondigd dat "In de tweede fase van de routekaart RES gaan we op basis van de tussenresultaten van de OER het gesprek aan met de RES-partners[...]". Deze fase is nu aangebroken, daarom delen wij nu de voorlopige uitkomsten van het OER met de RES om samen met u, onze RES-partners, zoeklocaties voor windenergie te selecteren en zo in combinatie met zon op dak of veld de RES-afspraken te kunnen realiseren.

De provincie wil de RES-regio's faciliteren door deze locaties met bijpassend provinciaal instrument in het Omgevingsbeleid op te nemen. Graag gaan wij met de regio's in gesprek hoe we verschillen in snelheid en bestuurlijk mandaat tussen gemeenten en provincie kunnen opvangen, en binnen het proces voldoende tijd en ruimte kunnen bieden. Uitgangspunt blijft voor GS dat gemeenten de vergunningverlening voor realisatie voor windprojecten bij voorkeur zelf ter hand nemen, zoals nu ook al staand beleid is.

Toelichting OER
De omgevingseffectrapportage is een verbrede milieueffectrapportage (MER). Een MER is een wettelijk verplicht, technisch onderzoek waarin de provincie heeft onderzocht waar er in deze RES-regio's ruimte is voor windturbines. Voor een juridisch houdbaar traject heeft de onafhankelijke commissie MER aangegeven dat daarbij alle technisch en juridisch haalbare locaties onderzocht dienen te worden en pas daarna de politieke, bestuurlijke en/of maatschappelijke afweging gemaakt wordt. Daarbij dienen diverse scenario's onderzocht te worden. In dit onderzoek zijn vier verschillende alternatieven uitgewerkt. Alle alternatieven houden rekening met de harde (wettelijke) belemmeringen zoals afstand tot infrastructuur en gasleidingen en geluidsnormen. Elk alternatief houdt daarnaast extra rekening met een perspectief:

- Voorkeur partners: houdt maximaal rekening met de voorkeur van de partners, die is uitgevraagd in november 2024.
- Landschap: houdt maximaal rekening met de invloed op landschap (bijvoorbeeld niet in kleine plukjes versnipperd door het landschap en niet in kroonjuwelen)
- Natuur: houdt maximaal rekening met de effecten op ecologie (bijvoorbeeld niet in ganzenrustgebieden)
- Leefomgeving: houdt maximaal rekening met de leefomgeving (bijvoorbeeld door zo ver mogelijk weg te blijven bij woonkernen)

De alternatieven zijn opgebouwd uit meerdere locaties, op basis van verschillende criteria. De alternatieven zijn daarmee “de hoeken van het speelveld”. Binnen de alternatieven kan gezocht worden naar een combinatie van locaties voor windturbines. De provincie wil de RES-regio's zoveel mogelijk ruimte geven om hier zelf een selectie uit te maken.

Technisch best beoordeelde locaties
Om de RES-regio's verder mee te nemen in de denklijn van de provincie heeft de provincie een kaart opgesteld met de locaties die in het OER technisch het best beoordeeld zijn. Met deze locaties worden grote woonkernen zoveel mogelijk ontzien door clustering, wordt aangesloten bij meerdere landschappelijke structuren en blijft er voldoende ruimte voor biodiversiteit en weidevogels. De kaart met de technisch best beoordeelde locaties is geen voorschrift waar windenergie moet, maar een handreiking aan de gemeenten om zelf hun voorkeur verder mee uit te werken.

Input vanuit de regiopartners
We zien verschillende mogelijkheden om ruimte te bieden aan windenergie in uw RES-regio. Wij vinden het belangrijk om gezamenlijk tot een voorstel te komen waar ruimte wordt geboden aan windenergie. Op basis van de voorlopige onderzoeksresultaten zouden wij graag dan ook met u in gesprek gaan om te komen tot een gedragen voorstel waarmee de RES-afspraken gerealiseerd kunnen worden. Ook kunt u aangeven als u nog locaties of andere zaken mist in het onderzoek en wat uw overwegingen zijn bij de diverse locaties. Ook horen wij het graag als er meer (grootschalige) zonne-energie gerealiseerd kan worden. Daarvoor ontvangen wij graag een zo concreet mogelijk overzicht van projecten die tot 2030 worden gerealiseerd, inclusief de bijbehorende opbrengst in TWh. Hoe meer wij daar doen, hoe minder windenergie nodig is voor de realisatie van de RES-afspraken. Dit alles ontvangt de provincie graag medio september 2025.

Mocht u de komende tijd uw eigen omgevingsbeleid willen wijzigen om windenergie mogelijk te maken, dan horen wij dat ook graag, zodat wij samen kunnen kijken hoe wij dat zo goed mogelijk kunnen faciliteren.

Participatie
Na het zomerreces start de provincie een participatietraject op voor uw RES-regio. U heeft ons gevraagd een actieve rol op te pakken in participatie en communicatie en daar wil de provincie gehoor aan geven. De provincie doet dit graag in goede afstemming en samenwerking met de RES-partners. Dit participatietraject zal parallel lopen aan de herziening van het Omgevingsbeleid en loopt daarmee ook na medio september 2025 door. De insteek van de provincie in dit participatietraject is informeren en raadplegen, waarbij de opbrengst gebruikt zal worden voor de uiteindelijke besluitvorming.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris, voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA mr. A. W. Kolff

Bijlagen

1. Concept-uitkomsten OER Windenergie